

תחנת הרכבת בצפון תל-אביב, 3.30

כאן מתחיל יום העצמאות מוקדם מאוד. דמויות מטייששות מסתובבות בערסל, מכורבלות במעליות, אפודות, סמיכות. רק פרט אחד אחיד: כובע הטמבל של חיל-המילואים. גם זה, בעצם, אינו אחיד כל-כך. ישנו הרס"ר הרזה והישר כמו סרגל, בעל השיער המכסיף; הוא חובש את הכובע כמו ציד טירולי. החתוני השמנמן משתל להשוות לכובעו אופי של מגבעת מכובדת ואילו אהרן, סועל-הבניין, לובש אותו כמו סתם כובע טמבל. אפשר לסלוח לו: הוא בוודאי שכח שכובעו צריך להביע את הוד המאורע הגדול.

ליד הרציף עומדת רכבת-נוסעים, נושאת שלטים: לחיפה. סתם בילבול ביורוקראטי, חשבנו. העובדים לא טרחו, כנראה, להסיר את השלטים מהרכבת אשר צריכה להסיע אותנו לרמלה. חשנו בכשרים. הרכבת ב' אמת נועדה לנסוע לחיפה. אותנו העלו על רכבת שאלוהים ובעלי בית-החרושת האנגלי ייעדו אותה להעברת משא מעורב — 12 סוסים ו-60 איש לקרון.

קצה העיר רמלה, 6.00

אנחנו כבר עומדים — אלפי חיילי-מילואים, לאורך כמה קילומטרים — ומחכים ללקר חות. משני צדי הכביש מתוחה גדר תיל ר' עלינו לשמור שאיש לא יחצה אותה. ביני תיים מרשים לנו לשבת על האדמה ולאכול את הכריכים שהשק"ם הכין עבורנו. המ"מ, מחנך פדגוגי בימי חול, עובר ומפציר: "חייל אחד על כל עמוד של גדר התיל. כל חייל צריך לשמור על העמוד שלו". אפשר לח' ש"ב שמישהו עומד לנוגב את העמודים.

שטח ריכוז היחידות הצועדות, 7.45
כביש ירושלים הישן, העובר דרך לטרון. משני צדי הכביש משתרעים אוהלי היחידות. הן נמצאות כאן מאתמול בצהריים.

אנשי התזמורת הצבאית שלי יורדים מה' מכוניות. אני מתייצב בפני מפקד יחידת הצנחנים, רביסרן מוצק, חייל ותיק שהכר תיו עוד מימי הגדוד הראשון של הבריגדה. משך כל המיצעד נהיה צמודים אליו.

כבר ברצו הראשון מבהיר לי המפקד כי אין לי עסק עם סתם קבוצת חיילים, אלא עם צנחני ישראל בכבודם ובעצמם. פקודת המיצעד קבעה מהירות של 116 צעד לדקה זה לא מספיק מהר בשביל הצנחנים, הוא קובע לי מהירות של 125 צעד.

מסביב, המולה אדירה. בכל פינה זואקי. פה ושם כומתות שחורות של תותחנים, אדומות של צנחנים, ירוקות של משטרה הגבול; כל אחד מצטחצה. יחידות שלמות מתרגלות לקראת המיצעד. ישנה התחרות רצינית על גביע הרמטכ"ל, שניתן ליחידה המצטיינת במיצעד. רק הגמלים של חיל המיטות אינם מתרגשים. הם כורעים להם בנחת, לועסים משהו. בוודאי כמה עליילענה שאגרו בימי השפע בנגב הרחוק.

החצוצרות הריעו, הרגלים רקעו, הדגלים התנוססו בגאו באוויר. שורות שורות, של חאקי ופלדה, הציגו או נשקו. אלפים ורבבות התאספו ברמלה לראות או

צרה"ל צונד

עמוד של גדר-התיל, מסביר לי שהוא "שוגר" האמיתי. העולם הזה הדביק את הכינוי בטעו לאברהם לוי, אף הוא מתאגרף. הוא מסביר איך קיבל את הכינוי: "כשאדוארד ג'י רובינס ביקר בארץ, ראה אותי מתאמן וקרא לי שוגר הישראלי".

שטח ריכוז היחידות הצועדות, 9.00

מחכים. התורנים מחלקים את מגות השק"ם: ביסקויטים, סוכריות, כריך, לימונד קר בלי הגבל אחרי ארוחה כזאת אפשר לחשוב על המיצעד מבלי להתחלחל. זה באמת לא כל-כך פשו התוכניה הרשמית קובעת באותיות בלתי-רגשות, כי אורך המסלול הוא שבעה קילומט בקירוב. "הקירוב" הוא כנראה שני הקילומטרים שאנחנו צריכים לצעוד עד התחלת המסל ושני הקילומטרים שאחרי המסלול, בתוך מחנה צריפין.

במים של חיז האויר, 10.00

לוח שחור. אירונים קטנטנים טסים על גביו במיבנה של ה. א. כחר התדריך מקשיבי הטייסים להוראות סרן זאב:

"המראה — 10.47. ואני מתכוון ל-10.47. גובה מעל רמלה 3000 רגל (כס"מ אחד). מכאן נטוס במיבנה יסודי. מעל לים נשנה את המיבנה לחא. עלינו להיות מעל למטרה בשעה שנקבעה. נוסיע בהססקה בין מיצעד למיצעד... אריה יטוס עם העתונאי של העולם הזה מחוץ למבנה, ויהיה כעתידה במקרה שמישהו יצטרך לעזוב את מקומו..."

הצנחנים בטוחים שהגביע הוא שלנו! התזמורת נותנת לאמונתם ליווי מוסיקלי. כולם שמים. אנחנו מנצלים את מצב-הרוח וטוחנים מהמפקד הבטחה שיטיס איתנו לאילת

בדרך לרמלה, 9.00

עד בית-דגון כולנו עם אחד — מכוניות, אופנועים, אופניים. הכל מקושטים בדגלונים. אחד מרוכבי האופניים לא מצא מקום לדגלוננו, מחזיק אותו בסיני.

בבית-דגון עומדים שוטרים, מפרידים בין החיטה והמוץ. התנועה הרגילה נמשכת בדרך הישרה לרמלה. אולם המיוחסים, שמכוניותיהם מסומנות בתוויות-חניה מיוחדות המבשרות כי בעליהן ישבו על הבמה, פונים דרומה, לעבר סיבוב ביל-ירמלה.

המיוחסים אינם כולם מעור אחד. להיפך. יש בהם מעמדות שונים. יש מיוחסים-מיוחסים מאד, בעלי תחית א' — שגריריכ ושרים שיורשו לחנות בקירבת הבמה. יש מיוחסים-מיוחסים למדי, כגון חברי-כנסת, הנושאים תחית ב'. ויש מיוחסים-סתם, שאיש אינו מתחס אליהם ברצינות, בעלי ג' עלובה, שיצטרכו לעבור ברגל את 200 המטרים ממקום-חניהם לבמה.

כשני קילומטרים מרמלה הופכת השיירה לנחש שבלע ארנבת, נע רק בקושי. בני הישובים הסמוכים, ההולכים ברגל בצדי הכביש צוחקים ליושבי המכוניות, העומדים במקום ומשמיעים לעצמם, מן הסתם, קללות מיוחדות.

קצה העיר רמלה, 9.00

מתחילים להרגיש כי אכן ישנה שמש בשמים. מאחורי גדר-התיל מצטופפים אלפים. קצת יותר רחוק, בשדה, עומדות מכוניות-משא המשמשות במות-תצפית לבעליהן. על אחת המכוניות נערך אפילו שולחן וכל המשפחה סועדת את לבה בנחת. זה ארגון! הלא אבינועם, המתאגרף השחרה והגבוה, הממלא כיום את חובתו למולדת ושומר על